

Forfædéligheder, der ville udgaa imod mig og Mine, i det Haab, at den Presse, der er Skyld i, at vi sidde her som Flertal, skøndt den altid har udslynget Bagvandskælder imod os, vil bidrage til, at vi atter blive et Flertal.

Formanden: Det er ikke rigtigt at sige imod en offentlig Institution i Almindelighed som den i ethvert Samfund uundværlige Presse, at den udslynger Bagvandskælder. Naar det var sagt imod et enkelt Blad, kunde der tages til Gjemmale derimod; Striden derom burde imidlertid ikke finde Sted her — men i sin Almindelighed vil det være uberettiget, paa ethvert Sted og hører heller ikke hjemme her.

Tange: Da den politiske Retning, hvortil den nuværende Regjering tilbøds hører, i 1848 kom til Noret her i Danmark og til Indflydelse paa Statsstyrelsen, kunde den betragtes fra to forskjellige Sider, idet den indtog dels et nationalt og dels et demokratisk Standpunkt. Det første Standpunkt gav sig Udtryk i Kongeorbet: „Det skal ei ske“ og hævdede Principet: „Danmark til Eideren“. Fra dette Princip gik imidlertid, som man veed, denne politiske Retning bort, og da den, efter i 1853—54 at have jamllet Folkets Kræfter omkring sig imod den reaktionære Regjering, igjen kom til Noret, var det for at gennemføre en Fællesforfatning og for at opgive den nationale Grundtanke. Partiet begyndte altsaa som et nationalt Parti, hævdede Danmark til Eideren, men det fortsatte sin Tilværelse som Helstatsparti, og det har endt sin politiske Virksomhed paa dette Omraade som et Parti, der har maattet opgive det Hele og nytes med Danmark til Kongeaen. Fra et nationalt Standpunkt betragtet siger jeg altsaa, at man ikke kan have nogen ser Tillid til denne politiske Retning. Den har ikke kunnet gennemføre noget af de Formaal, den har sat sig, men den har gjort fuldstændig mislykkede Forsøg i alle Retninger. Hermed siger jeg ikke, at de Mænd, der nu sidde i Regjeringen, og deres politiske Venner, have manglet god Villie; det er ikke min Mening. Jeg tror endog, de have havt den bedste Villie, men jeg mener tillige, at de have havt et saa fuldstændigt Feilsyn paa Folkets Længsel og Trang, paa Folkets Kræfter og Folkets Ønsker, at de Resultater, der ere komne frem af deres Bestræbelser, ere gaaede i en Retning, der er stik modsat den, de selv havde ønsket. Med Hensyn til vor indre Udvikling have deres Bestræbelser givet sig Udtryk i Grundloven af 5te Juni 1849, men det er jo bekendt, at denne Grundlov blev indskrænket ved Fællesforfatningen af 2den Oktober 1855. Denne Fællesforfatning blev igjen forandret ved Fællesforfatningen af 18de November 1863, hvilken den daværende Konseilspræsident, vor nuværende ærede Kultusminister, da han forelagde Forslaget til den, paa en Maade kastede

Demokratiet i Ansigtet ved at sige, at den var bestemt til efterhaanden at bære hele vor konstitutionelle Udvikling. Saaledes tror jeg nok, hans Uttringer faldt. Dette maatte jo fra Demokratiets Side her i Landet blive betragtet som et Forsøg paa en Indskrænkning af vore grundlovsmaessige Rettigheder, af den Frihed og Lighed, som vare nedlagte i 5te Junigrundloven, og det viste sig ogsaa senere, at denne Fællesforfatning netop blev benyttet til at fremtvinge en Indskrænkning i den almindelige Valgret til Landstinget. Fællesforfatningen blev vedtagen med det Forbehold, at Grundloven af 5te Juni 1849 atter skulde træde i fuld Kraft, naar Fællesforfatningen ikke længer var i anerkjendt Kraft og Gyldighed; men dette vilde det Parti, der desværre den Gang havde Flertallet, faktisk ikke gennemføre, og derfor blev Fællesforfatningen staaende i Kraft, selv efterat Forudsætningen for den var glippet, idet en Del af de omhandlede Landsdele blev afstaaet til Lydsland. Det var det uheldige Tidspunkt for vor folkelige Udvikling. Det Arv fra Udlandets Side, som frembragte Fællesforfatningen, blev af den politiske Retning, jeg har omtalt, benyttet til Indskrænkning af den almindelige Valgret. Den sigten med denne Indskrænkning viste sig tydeligere og tydeligere at være den, at man vilde udelukket de store Flertal af Befolkningen fra at have virkelig Indflydelse paa Styrelsen af dets egne Anliggender, og derimod at lægge den overveiende Indflydelse i et lille, ved Pengemagt, Hartkorn, lærd Dannelse osv. begunstiget Mindretals Hænder. Dette kan imidlertid ikke, selv efter den nuværende Grundlov, gennemføres i saa fuldt Maal, som det saataldte konservative eller reaktionære Tilbagegangsparti ønsker, fordi Folkethinget endnu bliver valgt efter den almindelige Valgret, og dernæst fordi det har den overveiende Indflydelse paa Behandlingen af Finantsloven. Den Fremgangsmaade, som Partiet derfor nu bruger imod Folkepartiet, er den, at det saa meget som muligt søger at indskrænke Folkethingets Indflydelse paa Statsstyrelsen, at gøre den saa lidet betydende, som mulig, og at lægge en saa stor Magt som mulig i Regjeringens og i det af det begunstigede Mindretal valgte Landsstings Haand. Dette har især vist sig klart i denne Samling, hvori vi nu ere komne et godt Stykke hen, navnlig derved, at man fra Regjeringens Side vil gjøre en Slags Adskillelse imellem de ved Grundloven hjemlede lovgivende og udøvende Myndigheder. Man vil nemlig gjøre gjældende, at det ansvarlige Ministerium skal have et dobbelt Ansvar, paa den ene Side ligeoverfor den lovgivende Magt og paa den anden Side ligeoverfor den udøvende Magt, som vel at mærke ligger i Haanden paa Ministeriet selv. Dette er kommet frem ved de seneste Forhandlinger saavel fra den høitærede Justitsminister som fra den høitærede Kultusminister, først med Hensyn til Stiftelserne Ballø og